

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ
ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

πρόσθεση όχι αφαίρεση
πολλαπλασιασμός όχι διαίρεση

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ
ΤΗΣ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ**

ΔΡΑΣΗ 5 / ΥΠΟΕΡΓΟ 1 / ΕΚΠΑ / ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1.3

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΚΕ.ΣΠ.Ε.Μ.) 5.1 & 5.2

**ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΡΙΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ
ΜΕΤΕΞΕΤΑΣΤΕΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΚΑΙ ΛΥΚΕΙΟΥ 2011-2013.**

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2013

Επιστημονική Υπεύθυνη:

Μαρία Ζωγραφάκη, φιλόλογος, Δρ. ΕΚΠΑ

Επόπτρια:

Ειρήνη Ασημακοπούλου, φιλόλογος

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	
1. Στόχος	3
2. Προετοιμασία	3
3. Επιμορφωτικές συναντήσεις	3
4. Τα μαθήματα	4
5. Ανταπόκριση των μαθητών	5
6. Τα αποτελέσματα των μαθητών στις επαναληπτικές εξετάσεις	6
7. Αυτο- αξιολόγηση των εκπαιδευτικών του προγράμματος	10
8. Συμπέρασμα - προτάσεις	11

1. ΣΤΟΧΟΣ

Ο στόχος του προγράμματος ήταν να προσφέρει ενισχυτικά μαθήματα σε μαθητές και μαθήτριες του Γυμνασίου που είχαν αποτύχει σε ένα ή περισσότερα μαθήματα, κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς και όφειλαν να επανεξεταστούν στις εξετάσεις Σεπτεμβρίου. Για την επίτευξη του στόχου αυτού διοργανώθηκαν θερινά μαθήματα α) το 2011 από τα ΚΕΣΠΕΜ Κομοτηνής και Ξάνθης, β) το 2012 από τα ΚΕΣΠΕΜ Κομοτηνής, Ξάνθης, Αλεξανδρούπολης και Ιάσμου και γ) το 2013 από τα ΚΕΣΠΕΜ Κομοτηνής, Ξάνθης και Ιάσμου. Το 2012 και το 2013 στην Κομοτηνή συστάθηκαν και τμήματα για μαθητές Λυκείου.

2. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Η ενημέρωση των σχολείων και των μαθητών για τα θερινά μαθήματα των μετεξεταστέων γινόταν κατά την περίοδο των σχολικών εξετάσεων του Ιουνίου και μέχρι την έκδοση των αποτελεσμάτων από τα σχολεία. Μετά την πρώτη χρονιά λειτουργίας του προγράμματος το 2011, τα σχολεία, οι εκπαιδευτικοί και οι ίδιοι οι μαθητές γνώριζαν την ύπαρξη του προγράμματος και απευθύνονταν από μόνοι τους στα ΚΕΣΠΕΜ για να εγγραφούν. Το χρονικό όριο εγγραφών ήταν το τέλος Ιουλίου προκειμένου να μπορεί να γίνει ο σχεδιασμός και η οργάνωση των μαθημάτων, αλλά κάθε χρόνο οι εγγραφές συνεχίζονταν και μετά τις 15 Αυγούστου όταν και ξεκινούσαν τα μαθήματα, τα οποία εκτείνονταν στο δεύτερο δεκαπενθήμερο του Αυγούστου με μικρές προσαρμογές ανά χρονιά ανάλογα με τις μέρες εορτασμού του Μπαϊραμιού. Την ημέρα έναρξης των μαθημάτων κάθε μαθητής λάμβανε εκτυπωμένο το ατομικό του πρόγραμμα παρακολούθησης.

3. ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

Ήδη από το τέλος Ιουλίου, όλοι οι εκπαιδευτικοί ήταν ενήμεροι για τα μαθήματα που θα δίδασκαν και είχαν τεθεί στη διάθεσή τους οι βιβλιοθήκες των ΚΕΣΠΕΜ. Αμέσως πριν την έναρξη των μαθημάτων γίνονταν δυο επιμορφωτικές συναντήσεις με τους εκπαιδευτικούς, μια στην Ξάνθη και μια στην Κομοτηνή. Στις συναντήσεις αυτές, πέρα από τα διαδικαστικά θέματα που διευκρινίζονταν (παρουσιολόγια, τρόποι επικοινωνίας με τους υπευθύνους, διάθεση υλικού και φωτοτυπιών, έκθεση αξιολόγησης της δράσης στο τέλος κλπ), η βασική επιδίωξη

ήταν να σκιαγραφηθεί τόσο η ιδιαιτερότητα της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής συνθήκης, όσο και να διασαφηνισθούν οι στόχοι που την πλαισιώνουν. Πιο συγκεκριμένα, τονίσθηκε η προσπάθεια να μεταδώσουν στους μαθητές, παρά τα πραγματικά ολιγόωρα μαθήματα, τις βασικές γνώσεις και εργαλεία του κάθε γνωστικού αντικειμένου, τα οποία θα τους βοηθούσαν όχι μόνο να αντεπεξέλθουν στις εξετάσεις, αλλά και να μεταβούν στην επόμενη τάξη από νέα, καλύτερη αφετηρία. Επιπλέον, στον ίδιο άξονα και βάσει της εμπειρίας της πρώτης χρονιάς, υπογραμμιζόταν η ανάγκη να εστιάσουν στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης των μαθητών, ως δομικού στοιχείου που βελτιώνει ποικιλοτρόπως τη σχολική επίδοση. Τέλος, ενημερώνονταν ότι με το πέρας των μαθημάτων θα έπρεπε να συντάξουν μια ατομική έκθεση που θα αφορούσε αφενός στη συνολική αξιολόγηση της συγκεκριμένης δράσης και αφετέρου στην κατάθεση της προσωπικής τους εμπειρίας, όπως αυτή τροφοδοτήθηκε από την αλληλεπίδρασή τους με τους μαθητές τους.

4. ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τα θερινά μαθήματα για τους μετεξεταστέους μαθητές γυμνασίου και λυκείου (Κομοτηνή) διοργανώθηκαν από τα ΚΕΣΠΕΜ Ξάνθης, Κομοτηνής, Αλεξανδρούπολης και Ιάσμου και με μικρές διαφοροποιήσεις ανά χρονιά πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 17 Αυγούστου και 2 Σεπτεμβρίου. Στην Ξάνθη, λόγω του υψηλού αριθμού μαθητών, τα μαθήματα φιλοξενήθηκαν σε σχολεία (1ο, 3ο και 7ο Γυμνάσιο για τα έτη 2011, 2012 και 2013 αντίστοιχα), τα οποία λήφθηκε η μέριμνα να εξοπλιστούν με ανεμιστήρες δαπέδου λόγω της υψηλής θερμοκρασίας κατά τις ημέρες των μαθημάτων. Στην Κομοτηνή, την Αλεξανδρούπολη και τον Ίασμο χρησιμοποιήθηκαν οι χώροι των ΚΕΣΠΕΜ.

Και τις τρεις χρονιές συνολικά απασχολήθηκαν 101 εκπαιδευτικοί (49 φιλόλογοι, 26 μαθηματικοί, 26 φυσικοί-χημικοί-βιολόγοι) και προσφέρθηκαν συνολικά 2657 διδακτικές ώρες, εκ των οποίων 1441 από το ΚΕΣΠΕΜ Ξάνθης, 1026 από το ΚΕΣΠΕΜ Κομοτηνής, 90 ώρες από το ΚΕΣΠΕΜ Αλεξανδρούπολης και 100 από το ΚΕΣΠΕΜ Ιάσμου. Τα μαθήματα που διδάχτηκαν ήταν: ιστορία, νεοελληνική γλώσσα, νεοελληνική γραμματεία, αρχαία ελληνική γλώσσα από μετάφραση, αρχαία ελληνική γλώσσα από πρωτότυπο, βιολογία, γεωγραφία, μαθηματικά, φυσική και χημεία. Ο αριθμός μαθητών ανά τμήμα κυμαίνονταν από 3 έως και – σε ορισμένες περιπτώσεις - 18.

Οι διδακτικές ώρες ήταν πενήντάλεπτες, ενώ το κάθε μάθημα ήταν δίωρο, με ή χωρίς ενδιάμεσο διάλειμμα (συνήθως το τελευταίο διδακτικό δίωρο ήταν συνεχές, ώστε να προλαβαίνουν οι μαθητές το τελευταίο δρομολόγιο συγκοινωνίας με τα

χωριά τους). Αρκετοί/ές μαθητές/τριες, καθώς ήταν μετεξεταστέοι σε πολλά μαθήματα παρακολουθούσαν σχεδόν στο σύνολο των ωρών, δηλαδή από τις 10 πμ έως τις 8μμ., συμπεριλαμβανομένων και 2 σαββατοκύριακων. Κανένα απολύτως πρόβλημα δεν προέκυψε από το διδακτικό προσωπικό, το οποίο σε αρκετές περιπτώσεις επέδειξε ιδιαίτερο ζήλο με την προετοιμασία υλικού για το μάθημα ή τη διδασκαλία πέραν των πενήντα λεπτών. Η υποστήριξη από τις γραμματείες των ΚΕΣΠΕΜ ήταν συνεχής καθ' όλη τη διάρκεια των μαθημάτων για την άμεση ανταπόκριση σε κάθε προκύπτον ζήτημα, τόσο στη δημιουργία επιπλέον τμημάτων λόγω του υπεράριθμου των μαθητών, όσο και στην προετοιμασία του φωτοτυπικού υλικού.

5. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Παρά την εύλογη κούραση και τη ζέστη, λόγω εποχής, υπήρξαν πολλά παιδιά που κατέβαλαν συγκινητική προσπάθεια, πολλοί γονείς που συνόδευαν καθημερινά τα παιδιά τους και τα περίμεναν να τελειώσει το μάθημα και γενικότερα μια κινητοποίηση ολόκληρης της οικογένειας. Καθώς δε οι γραμματείες βρίσκονταν σε συνεχή επικοινωνία με την οικογένεια, όταν σημειώνονταν απουσίες ή παρουσιάζονταν οποιαδήποτε προβλήματα, αναπτύχθηκαν πολλές σχέσεις με τις εμπλεκόμενες οικογένειες. Η μεγάλη διάδοση και αποδοχή του προγράμματος φάνηκε από το γεγονός ότι χρειάστηκε να κάνουμε νέες εγγραφές μέχρι και τις τελευταίες ημέρες, καθώς υπήρχαν συνεχώς νέα αιτήματα εγγραφών, από γονείς και παιδιά που δεν είχαν ενημερωθεί ή που αρχικά είχαν αρνηθεί και κατόπιν άλλαξαν γνώμη. Η ανταπόκριση των παιδιών ήταν καλή και, παρά κάποια σχετικά προβλήματα ένταξης στη μαθησιακή διαδικασία από ελάχιστους μαθητές, το πρόγραμμα των μαθημάτων αυτών κύλησε ομαλά και τις τρεις χρονιές, προσφέροντας αξιόλογη προετοιμασία για τις εξετάσεις του Σεπτεμβρίου.

Με βάση την κτηθείσα εμπειρία και με δεδομένο πως αρκετοί μαθητές είχαν μεγάλο αριθμό μαθημάτων στα οποία έπρεπε να επανεξετασθούν, το έτος 2013 έγινε προσπάθεια να σχεδιαστούν τα μαθήματα με τέτοιο τρόπο, ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι ώρες που ο μαθητής βρίσκεται στο σχολείο ή το ΚΕΣΠΕΜ. Για το λόγο αυτό, η συνολική περίοδος των μαθημάτων επεκτάθηκε κατά λίγες μέρες, ενώ, την ίδια στιγμή, σε όλα τα ΚΕΣΠΕΜ τα μαθήματα προγραμματίστηκαν να διδάσκονται μέρα παρά μέρα, ώστε να κατανεμηθεί το σύνολο των μαθημάτων που θα παρακολουθούσε κάθε μαθητής ανά 2 μέρες. Στην αναπροσαρμογή του προγράμματος προς διευκόλυνση των μαθητών συνέβαλε και το γεγονός ότι αυτή τη χρονιά οι μαθητές είχαν μείνει μετεξεταστέοι σε πολύ λιγότερα μαθήματα από ότι τις προηγούμενες¹. Όλα τα παραπάνω είχαν ως αποτέλεσμα τα πολύ

¹ , μ 22,5% μ μ 4 μ μ , μ
17,2% μ , « μ » μμ , 33,3%.

υψηλά ποσοστά παρακολούθησης στο διάστημα των 14 ημερών που διήρκεσαν τα μαθήματα.

6. ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Έτος 2011

ΚΟΜΟΤΗΝΗ

ΤΑΞΕΙΣ	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ	ΠΕΡΑΣΑΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ
Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	22	18	82%
Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	16	9	56%
Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	17	13	76,5%
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	55	40	73%

ΞΑΝΘΗ

ΤΑΞΕΙΣ	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ	ΠΕΡΑΣΑΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ
Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	68	55	81%
Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	61	52	85%
Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	39	30	77%
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	168	137	81,5%

Έτος 2012

ΚΟΜΟΤΗΝΗ

ΤΑΞΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΓΕΓΡΑΜΕΝΩΝ	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ	ΠΕΡΑΣΑΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ
Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	23	17	16	94%
Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	27	22	17	77,27%
Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	11	10	9	90,00%

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ	5	5	5	100,00%
Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ	5	5	4	80,00%
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	71	59	51	85%

ΙΑΣΜΟΣ

ΤΑΞΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΓΕΓΡΑΜΕΝΩΝ	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ	ΠΕΡΑΣΑΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ
Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	7	7	5	71,42%
Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	3	3	3	100%
Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	7	7	7	100%
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	17	17	15	88,23%

ΞΑΝΘΗ

ΤΑΞΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΓΕΓΡΑΜΕΝΩΝ	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ	ΠΕΡΑΣΑΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ
Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	45	41	39	95,1%
Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	69	67	61	91%
Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	50	48	40	83,3%
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	164	156	140	89,8%

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

ΤΑΞΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΓΕΓΡΑΜΕΝΩΝ	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ	ΠΕΡΑΣΑΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ
Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	22	17	14	82,35
Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	9	8	8	100%
Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	6	6	6	100%
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	37	31	28	90,32%

Έτος 2013

ΚΟΜΟΤΗΝΗ

ΤΑΞΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ	ΠΕΡΑΣΑΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ
Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	15	15	11	73,30% ²
Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	13	12	11	91,6%
Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	19	19	19	100%
Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ	4	4	4	100%
Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ	8	8	6	75%
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	59	58	51	87,9%³

ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕΙΟΝΟΤΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ	ΠΕΡΑΣΑΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ
Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	11	10	4	40%
Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	2	2	2	100%
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	13	12	6	50%

ΙΑΣΜΟΣ

ΤΑΞΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ	ΠΕΡΑΣΑΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ
Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	7	7	6	85,7%

² μ μ 12 μ (μ ())
) , 21/8 μ ()

³ 2012:86,4%, 1,5%

Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	9	9	7	77,7%
Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	12	11	11	100%
ΣΥΝΟΛΟ	28	27	24	88,8%⁴

ΞΑΝΘΗ

ΤΑΞΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ	ΠΕΡΑΣΑΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ
Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	38	33	32	97%
Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	41	37	36	97%
Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	55	54	52	96%
ΣΥΝΟΛΟ	134	124	120	96,7%⁵

7. ΑΥΤΟ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Όπως αναφέρθηκε ήδη, στις επιμορφωτικές συναντήσεις ζητήθηκε από τους εκπαιδευτικούς που συμμετείχαν η κατάθεση έκθεσης αξιολόγησης μετά τη λήξη των μαθημάτων. Παράλληλα, ζητήθηκε έκθεση αξιολόγησης και από τους εργαζόμενους στα ΚΕΣΠΕΜ των δύο πόλεων, οι οποίοι συμμετείχαν ενεργά σε όλη τη διαδικασία διεξαγωγής των μαθημάτων.

Τα κυριότερα συμπεράσματα των αξιολογήσεων των εκπαιδευτικών ήταν τα εξής:

- Όλοι οι εκπαιδευτικοί τόνισαν την άριστη οργάνωση των μαθημάτων και την άψογη συνεργασία με το διοικητικό προσωπικό. Επίσης, σημείωσαν το ενδιαφέρον που υπήρχε από όλο το προσωπικό για τη διαχείριση των ιδιαίτερων ζητημάτων που είχε ο κάθε μαθητής, όπως προβλήματα ακοής, δρομολογίων αστικής συγκοινωνίας, οικογενειακά, κ.ο.κ. που ενδεχομένως επηρέαζαν τη συμμετοχή του στο μάθημα.

⁴ 2012:88,23%, 0,57%

⁵ 2012:89,8%, 6,9%

- Τα πρώτα δύο χρόνια, οι δύο εβδομάδες διεξαγωγής των μαθημάτων θεωρήθηκαν από τους περισσότερους εκπαιδευτικούς ως ελλιπής χρόνος προετοιμασίας. Το αποτέλεσμα ήταν ένα πολύ φορτωμένο πρόγραμμα για τα παιδιά, ιδιαίτερα για όσα συμμετείχαν σε πολλά μαθήματα. Αρκετοί εκπαιδευτικοί πρότειναν την επέκταση του προγράμματος σε μια ακόμη εβδομάδα, αν και υπήρχαν άλλοι που τόνιζαν ότι και στα ιδιωτικά φροντιστήρια ο χρόνος προετοιμασίας ήταν ανάλογος και υποστήριζαν ότι όσο επεκτείνεται το χρονικό διάστημα της προετοιμασίας υπάρχει μεγαλύτερος κίνδυνος διαρροής. Την τρίτη χρονιά, όλοι αξιολόγησαν ως πολύ λειτουργικό τον προγραμματισμό των μαθημάτων μέρα παρά μέρα. Οι παλαιότεροι συνεργάτες γιατί παρατήρησαν τη διαφορά στη διάθεση και τη συγκέντρωση των παιδιών, οι νεότεροι γιατί είχαν μια μέρα να προετοιμαστούν καλύτερα σε αυτό το διαφορετικό, από άποψη πίεσης χρόνου, πεδίο. Την τρίτη χρονιά αναφέρθηκε επίσης ότι η έγκαιρη ανάθεση των τμημάτων (ήδη από τα τέλη Ιουλίου), όσο και η πείρα τους στο συγκεκριμένο πρόγραμμα και μαθητικό πληθυσμό διευκόλυνε ιδιαίτερα το σχεδιασμό των ολιγόωρων μαθημάτων τους. Ειδικά για το τελευταίο, παρατήρησαν κατά τη διάρκεια των μαθημάτων ότι η εξοικείωση και των ίδιων, αλλά και των μαθητών, με τη διαφοροποιημένη διδασκαλία, άλλοτε ως προς το αντικείμενο, άλλοτε ως προς την τάξη, εξομάλυνε τις δυσκολίες που είχαν να αντιμετωπίσουν.
- Η σύνθεση των τμημάτων με μαθητές από διαφορετικά σχολεία, είχε το μειονέκτημα της ασυμφωνίας στην εξεταστέα ύλη, κάτι που –ιδιαίτερα στα Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας- δυσκόλεψε τους εκπαιδευτικούς. Παρά όμως την αντικειμενική δυσκολία σχεδιασμού ομοιογενών (ως προς το σχολείο προέλευσης) τμημάτων, λόγω της συνεχούς προσέλευσης νέων μαθητών και κυρίως της πληθώρας μαθημάτων που έπρεπε να παρακολουθεί ο κάθε μαθητής, έγινε προσπάθεια αυτού του διαχωρισμού των τμημάτων, στο βαθμό που ήταν εφικτό.
- Ως προς την ανταπόκριση των παιδιών, ελάχιστοι ήταν αυτοί που περιέγραψαν αδιαφορία ή αρνητικές συμπεριφορές των μαθητών και μαθητριών. Αντίθετα, οι περισσότεροι περιέγραψαν ένα θετικό κλίμα, ιδιαίτερο ενδιαφέρον των παιδιών, ενώ κάποιοι υποστήριξαν ότι τα παιδιά, εκτός από την προετοιμασία τους για τις εξετάσεις, κατέκτησαν και αρκετές βασικές έννοιες των διδασκόμενων επιστημών. Ταυτόχρονα όμως, όλοι ανεξαιρέτως οι εκπαιδευτικοί διαπιστώνουν ότι η μειωμένη αυτοπεποίθηση των μαθητών τους σχετίζεται με την ίδια τους τη συμμετοχή σε μαθήματα μετεξεταστέων και πως όταν έβαλαν ως στόχο την καθημερινή εμπύχωση των παιδιών, αυτά είχαν θεαματική βελτίωση. Στο ίδιο πνεύμα, θεωρούν ότι

παρά τις λίγες διδακτικές ώρες, οι μαθητές κατάφεραν όχι μόνο να ανταποκριθούν στις εξετάσεις, αλλά να καλύψουν γνωστικά κενά και να εξοπλιστούν με τα βασικά εφόδια κάθε γνωστικού αντικειμένου για την επόμενη τάξη.

8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα:

- Τόσο από τις εκθέσεις αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, όσο και από τα ποσοστά παρακολούθησης των μαθημάτων, αλλά κυρίως από τη σχεδόν καθολική επιτυχία των μαθητών στις εξετάσεις του Σεπτεμβρίου, συμπεραίνεται η θετική αποτίμηση αυτής της δράσης. Σε αυτό φαίνεται να συνετέλεσαν τόσο η αξιοποίηση της πείρας που κατακτήθηκε μέσα στα τρία χρόνια που λειτούργησε η συγκεκριμένη εκπαιδευτική δράση, όσο και η άριστη συνεργασία όλων των εμπλεκομένων. Πέραν των πολύ μεγάλων ποσοστών επιτυχίας στις εξετάσεις, ιδιαίτερα εντυπωσιακά και διαρκώς αυξανόμενα ήταν και τα ποσοστά σταθερής παρακολούθησης των μαθητών, δεδομένου και του συμπυκνωμένου και πολύωρου προγράμματος. Το 2012 το ποσοστό παρακολούθησης ήταν 90,25%, ενώ το 2013 έφτασε το 91%.

Προτάσεις:

- Επέκταση των μαθημάτων σε μαθητές λυκείου και στα άλλα ΚΕΣΠΕΜ, όπως ήδη συμβαίνει στο ΚΕΣΠΕΜ Κομοτηνής.
- Αξιολόγηση του προγράμματος και από τους μαθητές και τις μαθήτριες, καθώς και τους γονείς τους.
- Μείωση του ανώτατου αριθμού μαθητών ανά τμήμα ώστε να καλύπτονται με μεγαλύτερη επάρκεια όλοι οι μαθητές στο περιορισμένο χρονικό διάστημα που διαρκούν τα μαθήματα.